

Obsah.

Úvod.

Hlava první.

Doba husitská (1409—1458.)

Příčiny a podněty hnutí husitského 6. I. Hnutí husitské, jeho pokroky a ústup: Jan Hus 7. Hnutí husitské a jeho literatura: bible 13, duchovní písně 13, satirické popěvky a veršované polemiky 14, Žižkův Řád vojenský a píseň „Ktož jsú boží bojovníci“ 14. Praha a Tábor 15. Spisovatelé strany pražské: Jakoubek ze Stříbra 15, Vavřinec z Březové 16, Křišťan z Prachatic 16, Jan z Příbramě 16. Bitva lipanská a kompaktáta basilejská 17. Výsledky hnutí husitského 17. — II. Snahy o obrození ideálů husitských: Petr Chelčický 18. Jan Rokycana 21.

Hlava druhá.

Doba Poděbradova a Jagielovců (1458—1526).

I. Kališnictví a opposice římská: Vláda Jiříka Poděbradského 24. Spisovatelé utrakvističtí: Ctibor Tovačovský z Cimburka 25, Václav Koranda 27, Martin Lupáč 27. Spisovatelé katoličtí: Pavel Židek 27, Hilarius Litoměřický 29, Jošt z Rožmberka 29. Bible a písně 29. — II. Oživené literární snahy předhusitské. Belletrie: stará romantika 30, Jiříkovo vidění 30, Povídka o Gyzeldě 31. Skladby allegorické a mravokárné: Pán rady 31, Ezopovy fabule 31, Rada zvířat 31, Májový sen 32. Cestopisy: Cestopis Jaroslavu 33, Cesta pana Lva z Rožmitála 33, Martin Kabátník 34, Jan z Lobkovic 34. Literatura odborná: Ranná lékařství Rhazesovo a Saličetovo 35, Staří letopisové čeští 36. — III. Nové proudy v literatuře. a) Počátky bojů stavovských: smlouva kutnohorská 36, Zřízení Vladislavovo 37, Vilém z Pernštejna 37. b) Humanismus: Jeho počátky a vliv Eneáše Sylvia 37, Jan ml. z Rabštejna 38, Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic 39. Humanismus český: Viktorin Kornel ze Všehrd 40, Řehoř Hrubý 42, Václav Pisecký 43, Zikmund Hrubý 44. c) Bratrství: Jeho počátky 44, br. Řehoř 44, stíhání Jednoty 45, br. Lukáš Pražský 46. d) Luterství: vliv Lutherovy nauky u nás 48, Matěj Poustevník 48, Burian Sobek z Kornic 49, luteráni a starověrci kališničtí 49, Bartoš Písař 49.

Hlava třetí.

Doba Ferdinanda I. a Maxmilána II. (1526—1576).

Vláda Ferdinanda I. 51. I. Humanismus: mecén Jan st. Hodějovský z Hodějova 52, Matouš Kolín 53, Mikuláš Konáč z Hodištkova 53, Sixt z Ottersdorfa 55, Zikmund z Puchova 57, Briek z Licka 58, Jan Černý (Niger) 59, Tadeáš

Hájek z Hájku 60; humanističtí stilisté prostonárodní: Jan Česka 61, Jan Popel z Lobkovic 61, Oldřich Prefát z Vlkanova 62. — II. Rozklad utrakvismu: jeho stav 63, Bohuslav Bilejovský 64, Martin Kuthen ze Šprinsberga 64. — III. Literární snahy o povznesení katolictví: jeho úpadek 65, Václav Hájek z Libočan 65, Tomáš Bavorovský 67. — IV. Luteráni: jejich situace 68, Vavřinec Leander Rvačovský 69. — V. Literární rozkvět Jednoty: její stav za Ferdinanda I., Jan Augusta 70, Jakub Bilek 71, Matěj Červenka 72, Jan Černý (Nigranus) 72, Jan Blahoslav 72. — VI. Konfessi česká 78.

Hlava čtvrtá.

Doba Rudolfa II. (1576—1620).

Poměry domácí 80. Celkový ráz literatury 81. I. Slovesná tvorba „zlatého věku“. a) Poesie: Jiří Carolides z Karlsperka 82, Šimon Lomnický z Budče 83, drama školské a Jan Kampanus Vodňanský 84, drama lidové a Sedlský masopust 85. b) Prósa. Literární činnost Bratří: Biblí Kralická 86, Matouš Konečný 88, historická škola bratrská: Vavřinec Orlik 90, Ondřej Štefan 90, Jan Eneáš Boleslavský 90, Jan Jaffet 90, Smil Osovský z Doubravice 90, Václav Březan 91. Latinská literatura odborná 92, Adam Zalužanský ze Zalužan 92 a Vavřinec Benedikti z Nudožer 92. Družina Veleslavínova: Daniel Adam z Veleslavína 93, Jan Kocin z Kocinětu 96, Pavel Kristián z Koldína 98, Adam Huber z Riesenbachu 98, Matouš Hosius 98, Václav Plácel z Elbinku 98, Abraham z Günterrodu 98. Bartoloměj Paprocký z Hlohol 99. Cestopisy: Václav Vratislav z Mitrovic 100 a Křištof Harant z Polžic 102. Úpadkový ráz literatury „zlatého věku“ 103. — II. Katolická reakce jezuitská: její směr protibratrský 104, Václav Šturm 105 a jeho bratrský odpůrce Sylvius Uberýn 105, Šebastián Berlička 106, Jan Rozenplut 106, Václav Brosius 106. — III. Zápas o svobodu náboženskou. Útočný postup katolictví a situace českého protestantstva 107. Luteráni: Mikuláš Dačický z Heslova 107, Martin Philadelphus Zámřský 109, Nathanael Vodňanský z Uračova 109, Havel Žalanský 111. Bratří: Václav Budovec z Budova 112 a Katel st. z Žerotína 114.

Hlava pátá.

Doba pobělohorská (1620—1773).

Rozdvojení literatury 118. I. Literatura domácí, protireformační. Poměry politické a náboženské 118. Celkový ráz literatury 119. Jiří Plachý 120, Vilém Slavata 121. — II. Literatura exulantská. Příčiny a následky emigrace 123. Celkový ráz literatury 123. Samuel Martiniů z Dražova 124, Pavel Skála ze Zhoře 125, Pavel Stránský 126, Jan Amos Komenský: Komenský ve vlasti 128, jeho osudy a činnost ve vyhnanství 129, jeho díla vychovatelská 132, snahy pansofické 137 a panharmonické 139. — III. Vlastenecká opposice katolická. Poměry v Čechách po válce třicetileté 141. Družina Balbínova: Bohuslav Balbín 141, Tomáš Pešina z Čechorodu 143, František Beckovský 144. Oprávcí jazyka: Matěj Václav Šteyer 146, Jiří Konstanc 147, Václav Rosa 148, Jan Václav Pohl 148.

Závěr.

Vítězství protireformace 149. Úpadek vzdělanosti 149. Antonín Koniáš 149. Nicotnost literatury 150. Germanisace 150. Zalesný stav selského lidu 150. Blízkost obrátu 151.

